

INFORMACIJA

o izmirenju obaveza Vlade Crne Gore prema Evropskoj banci za obnovu i razvoj (EBRD) po osnovu državne garancije izdate za potrebe kreditnog aranžmana zaključenog između JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje” i EBRD-a za projekat Regionalno vodosnabdijevanje

Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) obratila se 28. marta 2022. godine Ministarstvu finansija i socijalnog staranja za izmirenje obaveza nastalih po osnovu državne garancije izdate 2007. i 2008. godine za potrebe kreditnog aranžmana između EBRD-a i JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ (Regionalni vodovod) u iznosu od 18 miliona eura, a kojim je finansiran projekat Regionalnog vodosnabdijevanja.

Regionalni vodovod je, dana 11.02.2022. godine, informisao Ministarstvo finansija i socijalnog staranja (MFSS) i Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma (MEPPU) da, usled trenutne nelikvidnosti Društva, nije u mogućnosti da izmiri obavezu prema EBRD-u po osnovu kreditnog aranžmana. Naime, 24. februara 2022. godine dospijevala je obaveza u ukupnom iznosu od 754.623,86 EUR, od čega se na glavnici odnosilo 750.000,00 eura, dok se na kamatu odnosilo 4.623,86 eura. Prilikom obraćanja, Regionalni vodovod je zatražio podršku Države, na način što bi im bila obezbijedena pozajmica iz budžeta koja bi tokom godine bila izmirena prema Državi. MFSS je, 22. februara 2022. godine, informisalo MEPPU da imajući u vidu da sredstva za navedene namjene nijesu planirana Zakonom o budžetu za 2022. godinu, ista bi, eventualno mogla biti obezbijedena iz tekuće budžetske rezerve, uz prethodnu saglasnost Vlade.

U međuvremenu, Regionalni vodovod je 24. februara 2022. godine, djelimično izmirio obavezu na način što je uplatio EBRD-u 200.000,00 eura, o čemu je obavijestio MEPPU i MFSS dopisom od 17. marta 2022. godine i istovremeno zatražio pozajmicu za pokriće preostalog dijela obaveza prema EBRD-u od ukupno 554.623,86 eura. Kako se nijesu stekli uslovi za obezbjeđenje pozajmice iz tekuće budžetske rezerve, EBRD je dostavio zahtjev MFSS za izmirenje obaveze, u skladu sa Ugovorima o garanciji br. 36875 od 07. novembra 2007. godine i 16. maja 2008. godine.

Istovremeno, iz komunikacije sa EBRD-om informisani smo da je Regionalni vodovod od preostalog iznosa obaveza izmirio još 54.623,86 eura, pa je ukupna preostala obaveza Regionalnog vodovoda prema EBRD-u 500.000,00 eura koju EBRD potražuje od Države Crne Gore kao Garanta, u skladu dostavljenim zahtjevom za plaćanje.

Članom 2.01 Ugovora o garanciji između EBRD-a i Crne Gore, koju predstavlja ministar finansija, glasi:

„Garant ovim bezuslovno garantuje (ne samo kao jemac, uz razumijevanje da Banka treba da iscrpi sve moguće pravne lijekove prema originalnom Zajmoprimcu) dospjelu i tačnu isplatu svih iznosa koji dospijevaju po Ugovoru o zajmu, bilo da je navedeno dospijeće nastalo, ubrzanjem ili na neki drugi način, i tačno izvršavanje svih drugih obaveza Zajmoprimca kako je navedeno u Ugovoru o kreditu.“

Uzevši u obzir prethodno navedeno, Crna Gora ima obavezu da izmiri obavezu prema EBRD-u.

U slučaju da obaveza ne bude izmirena u najkraćem roku EBRD može, u skladu sa Opštim Uslovima ugovora sprovesti sledeće mjere koje mogu imati višestruke posljedice po Crnu Goru, kako sa stanovišta reputacije tako i sa stanovišta realizacije projekata koji se finansiraju od strane EBRD-a. Naime, EBRD može:

- (i) odmah suspendovati, u cjelini ili djelimično, pravo Zajmoprimca da izvrši povlačenje sredstava u vezi sa bilo kojim drugim zajmom EBRD-a u kojem je Crna Gora bilo garant bilo zajmoprimac;
- (ii) Ako kašnjenje u plaćanju traje 15 dana, EBRD može ubrzati naplatu ovog zajma i bilo koji drugi zajam EBRD-a čiji je Crna Gora bilo zajmoprimac bilo garant;
- (iii) Ako suspenzija (prema stavu (i)) traje 30 dana, EBRD može otkazati neisplaćenu iznos obustavljenih kredita.

Istovremeno, u slučaju neizmirenja obaveza koji je duži od 60 dana EBRD može obustaviti postupke odobrenja bilo kojeg budućeg zajma, a istovremeno može obustaviti sve aktivnosti finansiranja za započete projekte, što može naškoditi Državi sa aspekta poštovanja ugovornih obaveza za ugovore koji su već zaključeni i dovesti do finansijske štete usled potencijalnih odštetnih zahtjeva. Takođe, EBRD može o situaciji neizvršenja informisati druge međunarodne finansijske institucije što može imati ozbiljne posledice po reputaciju države kao Zajmoprimca. Napominjemo da je Crna Gora do sada sve svoje obaveze uredno servisirala i sa tog aspekta je od strane svih partnera prepoznata kao pouzdan partner.

Uzevši u obzir prethodno navedeno, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je stava da predmetne obaveze u iznosu od 500.000,00 eura, uvećanih za dodatne troškove kamate koji će se naknadno obračunati od dana dospijeća do dana plaćanja, a koje EBRD potražuje po osnovu Ugovora o garanciji izdatih 2007. i 2008. godine treba izmiriti bez odlaganja, kako bi se preduprijedile negativne posledice vezane za neizvršenje obaveza. Potrebno je napomenuti da prethodno pomenuti rok od 60 ističe 25. aprila 2022. godine.